

Wat is droogte?

- De presentatie start met de vraag wat onder droogte wordt verstaan?
Definitie is het verschil tussen neerslag en verdamping. Dit varieert van jaar tot jaar. De grondwaterstand daalt mee waardoor de bodem uitdroogt.
- Is er voldoende/genoeg zoetwater beschikbaar en gaat dit in de toekomst veranderen?
Ieder jaar heeft NL in de zomer (april / september) een watertekort.
In een droge zomer kom je gemiddeld 300mm tekort. In extreem droge zomers kan dit zelfs 400mm zijn. We zien tot nu toe geen trend (volgens KNMI), maar de verwachting is dat dit wel gaat veranderen.

Toekomstige situatie

De voorspelling is dat in de toekomst de zoetwaterbeschikbaarheid gaat afnemen. De bodem droogt uit, de grondwaterstanden gaan dalen. Er zijn diverse oorzaken:

De verdamping wordt hoger. In de alpen ligt minder sneeuw. De zeespiegel gaat stijgen, daardoor komt meer zout water het land in. Daarom is er behoefte om het zout water weg te duwen door zoetwater door te spoelen. Het waterschap is nu nog in staat om water aan te vullen uit het IJsselmeer. Het poldergebied is nu aantrekkelijk voor boeren. In de toekomst gaat dit veranderen. De extreme gebeurtenissen, ook met wateroverlast, gaan vaker voorkomen.

Deltaprogramma zoetwater

Hoe gaan we de verdeling in NL organiseren en welke maatregelen gaan we treffen om de waterbeschikbaarheid zo veilig mogelijk te stellen? In 2027 worden grote besluiten genomen: bijvoorbeeld of we het peil van het IJsselmeer moeten aanpassen? Moeten we de nieuwe waterweg afsluiten bij Rotterdam? (hier komt veel zout binnen).

- Het waterschap heeft water afvoerende sloten. In de tochten en vaarten staat wel water. Als de boeren willen beregenen moet de boer er zelf voor zorgen dat ze water eruit halen.
- Vitens waarschuwt dat de beschikbaarheid van drinkwater onder druk komt te staan.
Opvallend is dat ze in België veel minder drinkwater gebruiken dan in NL. Daar gelden allerlei verplichte maatregelen, zoals grijswater gebruiken voor doorspoelen van toiletten.

Wat is het handelingsperspectief?

Individueel:

1. Houd meer water vast op je eigen perceel met o.a. waterberging (sparen).
2. Iedereen moet in ieder geval voldoen aan zijn ontwikkelplan. Maak een aaneengesloten watersysteem door watergangen te verbinden en doodlopende watergangen te voorkomen.
3. Ga zuiniger om met water.
4. Vang het water op van je daken, dat zou verplicht moeten zijn.
5. Denk na over welke gewassen je gaat telen.
6. Voorkom verspilling van water. Beregen 's-nachts. Of druppelsgewijs met slangen (gaatjes) over de grond (minder verdamping, sneller bij de wortels).
7. Creëer schaduw door bos rondom je huis te planten, dan houd je de luchtvochtigheid langer vast.
8. Voorkom dichtklinken van de grond.

9. Regel via de Kavelwegverenigingen dat het water naar de tochten kan.
10. Houd er rekening mee dat door aanleg van riolering de IBA's/CBA's gaan verdwijnen. Dit heeft impact omdat er minder water in het gebied blijft.
11. Gebruik grijswater voor doorspoelen van toiletten. (flinke investering)

Overheid:

1. Verhoog het IJsselmeerpeil.
2. Niet vrijelijk beregenen (wetgeving).
3. Gebruik bestaande structuur van sloten om meer water vast te houden, met grotere bekkens. Maak deze dieper, niet breder, om te voorkomen dat de verdamping toeneemt.
4. Een andere opgave is de inrichting van het gehele gebied (water, ecologisch, stikstof).

Reacties deelnemers:

- Sommige initiatiefnemers in Oosterwold hebben we nu al flink last van droogte in de zomer en een wateroverschot in de winter. Andere deelnemers geven aan geen/weinig last te ervaren. Het hangt af van de locatie en situatie (staat je huis op een terp).
- Er zitten inconsistenties in het bestemmingsplan o.a. t.a.v. aaneengesloten watersysteem.
- Water in Oosterwold is een gezamenlijke verantwoordelijkheid "we hebben daarbij wel hulp van de overheid nodig".

Vragen deelnemers:

1. Wat zijn de oorzaken van wateroverlast?

Dit kan verschillende oorzaken hebben: geen aaneensluitend watersysteem, het ontwikkelplan is qua water niet uitgevoerd (bv geen duikers). De ene keer zijn bewoners wel verantwoordelijk, maar de andere keer niet omdat het niet hun grond is, et cetera.

2. Wat doet de korte periode van droogte met het grondwater?

Dit is per gebied verschillend. In Oosterwold gaat het peil met meer dan 1m naar beneden.

3. Is onderzoek gedaan naar het slaan van waterputten?

Een put mag niet dieper worden geslagen dan een specifieke laag. Anders onttrek je grondwater. Haal je water liever uit het oppervlaktewater > Dan moet het waterschap er wel voor zorgen dat er water in de sloten staat!

5. Het waterschap beheert toch de kavelsloten?

Deze vraag wordt volgende keer beantwoord.